

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 ianuarie 2017

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

mun. Chișinău

Nicolae Gordilă

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun

judecînd în ședință fără participarea părților recursul ordinar declarat de avocatul Constantin Chira în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 10 februarie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2016, în cauza penală în privința lui:

*Miron Sergiu Nicolae, născut la
26.05.1975, originar și locuitor în s. Cobușca,
r-nul Anenii Noi,*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.10.2014 - 10.02.2016;

Instanța de apel: 17.03.2016 - 20.09.2016;

Instanța de recurs: 05.12.2016 - 24.01.2017;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 10 februarie 2016, Miron Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 185¹ alin. (1) lit. a) Cod penal la amendă în mărime de 850 (opt sute cincizeci) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 17 000 (șaptesprezece mii) lei.

Acțiunea civilă înaintată de reprezentantul „Microsoft Corporation”, Martin Daniel, a fost admisă parțial și s-a dispus încasarea în contul ultimului din beneficiul inculpatului a prejudiciului material în sumă de 1542 (una mie cinci sute patruzeci și doi) dolari SUA, iar în partea recuperării prejudiciului moral cererea a fost respinsă ca nefondată.

Acțiunea civilă înaintată de reprezentantul ÎM „1C-Account Țîmbal” SRL, Țîmbal Evghenii, a fost admisă parțial și s-a dispus încasarea în contul ultimului din beneficiul inculpatului a prejudiciului material în sumă de 69440 (șaizeci și nouă mii patru sute patruzeci) lei, iar în partea încasării cheltuielilor de asistență juridică cererea a fost respinsă ca nefondată.

2. Pentru a se pronunța cu sentința, prima instanță a reținut că, în perioada anului 2013 - februarie 2014, în mun. Chișinău, str. Grenoble 259/10, Miron Sergiu deținând funcția de administrator al SRL „Sivalim &Co” în lipsa unui acord a titularului de drepturi cum ar fi întreprinderile „Microsoft Corporation” și SRL „IC-Account Țîmbal”, contrar prevederilor Legii nr. 139 din 02 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, folosind calculatoarele întreprinderii conduse, a reprodus opere și a valorificat obiectele drepturilor de autor și ale drepturilor conexe, în scopul obținerii profitului, cauzând părților vătămate prejudiciu material în proporții mari: „Microsoft Corporation” în sumă de 1 542 dolari SUA la cursul BNM -1 dolar SUA constituia 13,49 lei, echivalentul a 20 801 lei MDL și SRL „IC - Account Țîmbal” în sumă de 69 440 lei, constituind o sumă totală de 90 241 lei, ceea ce la momentul săvârșirii infracțiunii constituia 4 512 unități convenționale.

3. Nefiind de-acord cu sentința inculpatul a declarat apel solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, iar acțiunile civile să fie respinse ca neîntemeiate.

În argumentarea apelului a invocat că:

- instanța de fond nu a respectat normele de procedură penală la adoptarea sentinței;

- nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute la art. 185¹ Cod penal, fiind stabilit eronat subiecții infracțiunii, lipsind probe care ar confirma că infracțiunea într-adevăr a fost săvârșită.

3.1. Împotriva sentinței a depus apel suplimentar și avocatul Constantin Chira în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii și fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii, cu respingerea acțiunilor civile ca neîntemeiate.

În motivarea cererii a indicat că:

1) instanța a încadrat greșit fapta inculpatului, or, reproducerea operelor și a obiectelor drepturilor conexe presupune cu totul altceva, iar legea mai prevede o condiție obligatorie la această modalitate normativă alternativă- este obligatoriu ca reproducerea operelor sau a obiectelor drepturilor conexe să se săvârșească în cadrul desfășurării activității de întreprinzător tangențiale activității intelectuale în domeniul literaturii, artei, științei, condiție, care nu este întrunită în prezenta cauză penală;

2) inculpatul nu a avut intenția de a prejudicia părțile vătămate, or, acesta a declarat că, la momentul procurării calculatoarelor, pe ele erau deja instalate programele Microsoft și lipite stikere. În ceea ce privește programa „1C v.7.7”, în primul rînd, persoana care a început instalarea acesteia i-a arătat inculpatului originalul cutiei pe care a despachetat-o în prezența sa, iar în al doilea rînd, această programă nu a mai fost valorificată, deoarece nu a fost instalată în modul corespunzător;

3) infracțiunea prevăzută la art. 185¹ alin.(1) lit.a) Cod penal este una formală. Respectiv, în privința „Microsoft Corporation” fapta se consideră consumată din momentul valorificării programelor de calculator. A fost stabilit, atât la urmărirea penală cât și pe parcursul judecării cauzei în instanța de fond, că cele trei sisteme informatice PC au fost procurate de către inculpat în anul 2012, după ce a fondat SRL „Sivalim&Co”, iar faptul că, inculpatul nu a instalat programele de calculator/sistemele de operare la cele trei sisteme informatice PC se mai probează și prin raportul de expertiză nr. 6180 din 11 august 2014;

4) există neconcordanțe între raportul de expertiză nr. 6181 din 12.08.2014 (f.d. 120, Vol. I) și raportul de constatare tehnico-științifică nr. 616 din 04.04.2014 (f.d. 74, Vol. I) și anume, în raportul de expertiză sunt indicate programele Microsoft Office și Microsoft Windows XP Professional English, iar în raportul de constatare tehnico-științifică nr. 616 din 04.04.2014 (f.d. 74) sunt indicate programele Microsoft Office 2003 și Microsoft Windows XP unde sunt arătate prețurile pentru acestea;

5) există neconcordanțe între raportul de expertiză nr. 6180 din 11 august 2014 (f.d. 114, Vol. I) și raportul de constatare tehnico-științifică nr. 616 din 04 aprilie 2014 (f.d. 74, Vol. I) și anume, în raportul de expertiză este indicat dispozitivul de stocare a informației pe discuri magnetice marca „Hitachi” de model „Deskstar” cu numărul de serie STVGXYTB (82,3 Go), pe când în raportul de constatare tehnico-științifică nr. 616, nici nu poate fi găsit un asemenea dispozitiv, iar toate dispozitivele indicate în raportul de constatare au memoria de 80 Go și nu 82,3 Go - eroare gravă care trebuia depistată de către instanța de fond;

6) programa „1C v7.7.” nu a fost valorificată, iar, infracțiunea prevăzută la art. 185¹ alin.(1) lit. a) Cod penal este una formală și se consideră consumată din momentul când persoana a valorificat opera de autor. Astfel, prejudiciul cauzat SRL „1C Account Timbal” nu este de 69 440,00 lei, ci de 47 040,00 Iei (69 440,00 lei - 22 400,00 lei (costul programei „1C v7.7”) = 47 040,00 lei);

7) atât în cadrul urmăririi penale cât și în instanța de judecată a fost stabilit faptul că, programa 1C nu a fost instalată în modul corespunzător la cele trei sisteme informatice PC, deoarece nu au fost instalate cheile și nu au fost efectuate ajustările tehnice și prin urmare, această programă nu a putut fi utilizată și valorificată;

8) pînă a fi întocmite rapoartele de expertiză din 11 august 2014, 12 august 2014 și 13.08.2014 inculpatul a fost scos de sub urmărire penală (f.d. 101-102, Vol. I), pe motiv că, fapta nu conține elementele infracțiunii, deoarece nu s-a probat faptul folosirii de către acesta a programelor depistate la cele trei sisteme informatice PC, cu toate acestea, lui Miron Sergiu i se încredințează fapta prevăzută la art. 185¹ alin.(1) lit.a) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2016 a fost respins ca nefondat apelul declarat de inculpat și apelul suplimentar declarat de avocat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Instanța a constatat că, la pronunțarea sentinței instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că, Miron Sergiu a săvârșit infracțiunea incriminată, iar pedeapsa aplicată este proporțională.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Colegiul penal audiind inculpatul, examinând suportul probator prezentat, a considerat că, vina inculpatului a fost dovedită pe deplin în comiterea infracțiunii încriminate și se confirmă prin ansamblul de probe administrate și cercetate în ședința de judecată și anume:

- procesul-verbal de percheziție din 18 februarie 2014 (f.d. 27-28, vol. I);
- extrasul din Registrul de Stat al persoanelor juridice nr.238764 din 11 noiembrie 2011 (f.d. 50, vol. I);
- raportul de constatare tehnico-științific nr.616 din 04 aprilie 2014 (f.d. 74-76, vol. I);
- raportul de expertiză nr.6180 din 11 august 2014 (f.d. 113-118, vol. I)
- raportul de expertiză nr.6181 din 12 august 2014 (f.d. 120-124, vol. I);
- raportul de expertiză nr.6182 din 13.08.2014 (f.d. 126-130, vol. I).

Astfel, suportul probator dovedește dincolo de orice dubiu rezonabil vinovăția lui Miron Sergiu în comiterea infracțiunii încriminate, iar instanța de fond corect a încadrat acțiunile conform art. 185¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, după indicii calificativi „*reproducerea operelor și a obiectelor drepturilor conexe în scopul obținerii profitului, fără acordul titularului de drepturi*”.

Prin urmare, Colegiul penal nu a reținut argumentul avocatului precum că, acțiunile lui Miron Sergiu nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 185¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, deoarece probatorul cauzei confirmă contrariul.

Referitor la numirea pedepsei penale, Colegiul penal a conchis că, instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale și în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Colegiul penal a reținut că, infracțiunea prevăzută de art. 185¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, săvârșită de către Miron Sergiu este intenționată și ținând cont de circumstanțele cauzei, a considerat că, instanța de fond just a apreciat totalitatea de circumstanțe, iar în final corect a stabilit o pedeapsă echitabilă și proporțională și prin urmare, temei de casare instanța nu a găsit.

Argumentul avocatului precum că, instanța de fond nu a prezentat nici o probă

concludentă ce ar demonstra vina inculpatului, în opinia Colegiului penal, a fost combătut integral prin materialul probator examinat mai sus și nu poate fi admis.

5. Împotriva hotărîrilor a declarat recurs ordinar avocatul Constantin Chira în numele inculpatului, făcînd trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea acestora, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare.

În motivarea solicitării recurentul a invocat că:

1) pentru aplicarea răspunderii în conformitate cu art. 185¹ alin.(1) lit.a) Cod penal, este obligatoriu ca reproducerea operelor sau a obiectelor drepturilor conexe să se săvîrșească în cadrul desfășurării activității de întreprinzător tangențiale activității intelectuale în domeniul literaturii, artei, științei, iar în lipsa acestei condiții, fapta nu va putea fi calificată potrivit lit. a) alin.(1) art. 185¹ Cod penal;

2) instanța de fond și cea de apel a încadrat greșit fapta inculpatului, or, reproducerea operelor și a obiectelor drepturilor conexe presupune cu totul altceva, iar legea mai prevede o condiție obligatorie la această modalitate normativă alternativă: este obligatoriu ca reproducerea operelor sau a obiectelor drepturilor conexe să se săvîrșească în cadrul desfășurării activității de întreprinzător tangențiale activității intelectuale în domeniul literaturii, artei, științei, însă, această condiție nu este întrunită în prezenta cauză penală, deoarece, obiectul de activitate al SRL „Sivalim&Co” nu este tangențial activității intelectuale în domeniul literaturii, artei, științei și numai încadrarea juridică corectă a infracțiunilor determină aplicarea strictă a principiului legalității, caracterului personal al răspunderii penale și individualizării răspunderii și pedepsei penale;

3) inculpatul nu a avut intenția de a prejudicia părțile vătămate, or, acesta a declarat, că la momentul procurării calculatoarelor, pe ele erau deja instalate programele Microsoft și lipite stikere, iar în ceea ce privește programa „1C v.7.7”, în primul rînd, persoana care a început instalarea acesteia i-a arătat inculpatului originalul cutiei pe care a despachetat-o în prezența sa, iar în al doilea rînd, această programă nici nu a fost valorificată, deoarece nu a fost instalată în modul corespunzător și prin urmare, aceste circumstanțe sunt suficiente pentru a înțelege că se are în vedere o programă licențiată (reieșind și din faptul că inculpatul nu este programator, nu are cunoștințe speciale în domeniu...);

4) atît la urmărirea penală cît și pe parcursul judecării cauzei în instanța de fond, s-a stabilit că cele trei sisteme informatice PC au fost procurate de către inculpat în anul 2012, după ce a fondat SRL „Sivalim&Co”, iar faptul că inculpatul nu a instalat programele de calculator/sistemele de operare la cele trei sisteme informatice PC se confirmă prin:

- existența neconcordanței între raportul de expertiză nr. 6180 din 11.08.2014 (f.d. 114-116, Vol. I) și raportul de constatare tehnico-științifică nr. 616 din 04.04.2014 (f.d. 74, Vol. I) și anume că, în conținutul raportului de expertiză nr.

6180 este indicat dispozitivul de stocare a informației pe discuri magnetice marca „Hitachi” de model „Deskstar” cu numărul de serie STVGXYTB (82,3 Go) pe când în raportul de constatare tehnico-științifică nici nu poate fi găsit un asemenea dispozitiv, iar toate dispozitivele indicate în raportul de constatare tehnico-științifică au memoria de 80 Go și nu 82,3 Go și prin urmare, această eroare trebuia depistată de către instanța de fond și instanța de apel. Totodată, nu se știe de unde a apărut acest dispozitiv, de ce este un altul decât cel indicat în raportul de constatare tehnico-științifică nr. 616 din 04.04.2014, din care considerente organul de urmărire penală a înlocuit dispozitivul de stocare a informației pe discuri magnetice marca „WesternDigital” de model „WD800JD” cu numărul de serie PFD242SDUGXYTB (80 Go) cu dispozitivul de stocare a informației pe discuri magnetice marca „Hitachi” de model „Deskstar” cu numărul de serie STVGXYTB (82,3 Go);

- existența neconcordanței între raportul de expertiză nr. 6181 din 12.08.2014 (f.d. 120, Vol. I) și raportul de constatare tehnico-științifică nr. 616 din 04.04.2014 (f.d. 74, Vol. 1) și anume că, în raportul de expertiză nr. 6181 sunt indicate programele Microsoft Office și Microsoft Windows XP Professional English, iar în raportul de constatare tehnico-științifică nr. 616 sunt indicate programele Microsoft Office 2003 și Microsoft Windows XP unde sunt arătate prețurile pentru acestea, astfel se observă că diferă versiunile (denumirile) programelor și nu este clar, care anume a fost instalată, or, aceasta are importanță la determinarea prețului pentru programe;

- existența neconcordanței între raportul de expertiză nr. 6182 din 13.08.2014 (f.d. 126, Vol. I) și raportul de constatare tehnico-științifică nr. 616 din 04.04.2014 (f.d. 74, Vol. I) și anume că, în raportul de expertiză nr. 6182 sunt indicate programele Microsoft Office și Microsoft Windows XP Professional English, iar în raportul de constatare tehnico-științifică nr. 616 sunt indicate programele Microsoft Office 2003 și Microsoft Windows XP unde sunt arătate prețurile pentru acestea, astfel se observă că diferă versiunile (denumirile) programelor și nu este clar, care anume a fost instalată, iar aceasta are importanță la determinarea prețului pentru programe, care este o circumstanță esențială la caz;

- în conținutul rapoartelor de expertiză menționate supra este indicată - SRL „Sivalin” (f.d. 114 verso, Vol. I etc.) și nu SRL „Sivalim&Co”;

5) prejudiciul invocat de către partea vătămată Microsoft Corporation, a fost evaluat la suma de 1542 dolari SUA, însă luînd în considerație mărimea acestui prejudiciu, nu se întrunește condiția prevăzută de legiuitor la art. 185¹ Cod penal - proporțiile mari;

6) în conținutul raportului de expertiză nr. 6182 din 13.08.2014 (f.d. 127 verso, Vol. I) la întrebarea „dacă sistemele informatice conțin careva informații cu caracter contabil”, expertul a răspuns în pct. 3 din concluzii (f.d.128)- „De către expert a fost scanat sistemul de fișiere de pe DSI însă careva date soliciate, nu au fost

depistate" și în consecință, programa „1C v7.7." nu a fost valorificată. Or, infracțiunea prevăzută la art. 185¹ alin.(1) lit.a) Cod penal este una formală și se consideră consumată din momentul când persoana a valorificat opera de autor. Astfel, prejudiciul cauzat SRL „1C Account Timbal" nu este de 69 440,00 lei, ci de 47 040,00 lei (69 440,00 lei -22 400,00 lei (costul programei „1C v7.7") = 47 040,00 lei).

7) pînă a fi întocmite rapoartele de expertiză inculpatul a fost scos de sub urmărire penală (f.d. 101-102, Vol. I), pe motiv că fapta nu conține elementele infracțiunii, deoarece nu s-a probat faptul folosirii de către acesta a programelor depistate la cele trei sisteme informatice PC, însă, cu toate acestea, inculpatului i se incriminează fapta prevăzută la art.185¹ alin. (1) lit.a) Cod penal;

8) instanța de fond și cea de apel declarativ au constatat vina inculpatului fără a face trimitere la norma legală și la probe concrete din dosar, astfel, s-a făcut trimitere la declarațiile părților vătămate fără a aduce și un suport juridic, care ar susține aceste declarații și, în consecință, motivarea hotărîrilor emise;

9) AGEPI a ajuns la concluzia că programele instalate sunt nelicențiate prin simplul fapt că nu există contractele de licență, însă fără să existe alte probe la dosar care să confirme toate aceste circumstanțe și nici părțile vătămate nu au probat că programele instalate la cele trei sisteme informatice PC sunt nelicențiate. Faptul că nu există contractul de licență nu este temei de a concluziona, că programele sunt instalate ilegal;

10) în ce privește prețurile pentru programele premise a fi instalate ilegal, părțile vătămate nu au prezentat un price list oficial (o listă oficială de prețuri) care ar confirma prețurile reale al programelor la data respectivă.

6. Asupra recursului ordinar declarat de avocat a depus referință procurorul, prin care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind neîntemeiat, deoarece instanța de apel a data apreciere întregului sistem de probe și just a ajuns la concluzia menținerii sentinței instanței de fond.

7. Judecînd recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei la rejudecare.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecînd recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Prin urmare, Colegiul lărgit menționează că declanșînd o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucît o dată exercitat produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atît în fapt, cît și în drept în privința persoanelor care l-au declarat.

Potrivit practicii cu privire la judecarea cauzelor penale în ordine de apel și conform art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală. În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărîrea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Deci, statuînd asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel la adoptarea soluției sale, care a fost expusă pe larg în punctul 4.1. din prezenta decizie, nu a respectat întocmai prevederile legale enunțate supra, interpretînd eronat prevederile legii penale și procesual penale, prin urmare aceasta fiind afectată de erori de drept prescrise de pct. 6) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală și anume că, *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii.*

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că, dacă instanța de apel a respins apelul inculpatului și apelul suplimentar al avocatului, decizia trebuia să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța pronunțînd hotărîrea respectivă, să indice din ce motive ele urmează a fi admise ori respinse ca probe.

Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar și poate administra, la cererea părților, orice probe noi pe care le consideră necesare, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul reține că, textul recursului declarat repetă motivele apelului, dar concomitent mai reține și faptul, că în decizia instanței de apel cu adevărat nu și-au găsit reflectare răspunsul la toate motivele invocate în apel, or, potrivit art.414 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, pornind de la motivele recursului ordinar declarat de avocat, care au fost indicate de către ultimul și în apelul său rezultă următoarele:

Prin decizia recurată, la examinarea apelului inculpatului și a avocatului, instanța de apel practic face motivarea sentinței de condamnare, fără a face o nouă apreciere a probelor administrate în cauza penală, avînd dreptul să reformeze sentința atacată, apriori a mers pe ideea preconcepută a instanței de fond care s-a statuat asupra vinovăției inculpatului, limitîndu-se doar la constatarea faptului că probele sunt pertinente și concludente și dovedesc vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 185¹ alin. (1) lit. a) Cod penal.

La cele invocate supra, Colegiul menționează că, în decizia instanței de apel nu și-au găsit reflectare răspunsuri la argumentele invocate în apel, sau s-a expus confuz întru respingerea acestora, care de fapt nu au combătut cele invocate de către apelant.

Deci, de către apelant s-a invocat că:

- instanța a încadrat greșit fapta inculpatului, or, reproducerea operelor și a obiectelor drepturilor conexe presupune cu totul altceva, iar legea mai prevede o condiție obligatorie la această modalitate normativă alternativă- este obligatoriu ca reproducerea operelor sau a obiectelor drepturilor conexe să se săvîrșească în cadrul desfășurării activității de întreprinzător tangențiale activității intelectuale în domeniul literaturii, artei, științei, condiție, care nu este întrunită în prezenta cauză penală.

Aici, Colegiul remarcă că, instanța găsește neargumentată poziția instanței de apel întru menținerea condamnării inculpatului în baza art. 185¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, deoarece nu au fost descrise acțiunile concrete a lui Miron Sergiu sub aspectul elementelor componente de infracțiune care i se incriminează, dar în motivarea deciziei descrie activitatea comercială a întreprinderii pe care o gestionează Miron Sergiu, care de fapt nu are nici o legătură cu fapta care i se incriminează, deoarece dînsul este învinuit în „*reproducerea operelor și a obiectelor drepturilor conexe în scopul obținerii profitului, fără acordul titularului de drepturi*” și astfel, instanța de apel urma să redea concret faptele inculpatului care au stat la baza reproducerii exemplarului unei opere sau a unui obiect și să argumenteze dacă acest exemplar a fost produs direct sau indirect de pe original sau de pe o altă copie a operei.

Pentru aplicarea răspunderii în conformitate cu lit. a) alin. (1) art. 185¹ Cod penal, este obligatoriu ca reproducerea operelor sau a obiectelor drepturilor conexe să se săvîrșească în cadrul desfășurării activității de întreprinzător tangențiale activității intelectuale în domeniul dreptului de autor și al drepturilor conexe, în special în

domeniul literaturii, artei și științei, or, în lipsa acestei condiții, fapta nu va putea fi calificată potrivit art. 185¹ alin. (1) lit. a) Cod penal.

- *inculpatul nu a avut intenția de a prejudicia părțile vătămate, or, acesta a declarat că, la momentul procurării calculatoarelor, pe ele erau deja instalate programele Microsoft și lipite stikere, în ceea ce privește programa „1C v.7.7” - în primul rînd, persoana care a început instalarea acesteia i-a arătat inculpatului originalul cutiei pe care a despachetat-o în prezența sa, iar în al doilea rînd, această programă mei nu a fost valorificată, deoarece nu a fost instalată în modul corespunzător.*

Asupra acestui argument instanța de apel a răspuns foarte vag, doar descriind declarațiile inculpatului pe care le-a considerat ca fiind invocate cu scop de a evita răspunderea și pedeapsa penală, însă nu a verificat aceste declarații în coraport cu poziția apărării în ce privește faptul că, programa „1C v.7.7” nu a fost valorificată, deoarece nu a fost instalată în modul corespunzător.

La fel, instanța reține lipsa motivării argumentelor **nr. 3), 4) și 5)** din apelul suplimentar declarat de avocat, la care urma a se expune minuțios, inclusiv vis-a-vis de neconcordanțele între raportul de constatare nr. 616 din 04.04.2014 și rapoartele de expertiză nr. 6180 din 11.08.2014 și, respectiv, nr. 6181 din 12.08.2014 și astfel, să constate dacă conform acestor rapoarte se dovedește faptul că programa „1C” la cele trei sisteme informatice PC a fost instalată de către inculpat și dacă acesta a obținut careva profituri în urma instalării și totodată, Colegiul atenționează că, instanța de apel a omis a se expune asupra concluziilor rapoartelor de expertiză, care sunt atît în favoarea inculpatului, cît și în defavoarea acestuia, or ambele instanțe s-au limitat doar la transcrierea concluziilor din raport, fără a le aprecia în raport cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală și a le raporta la fapta comisă, cu atît mai mult că în concluzia raportului de expertiză nr. 6182 din 13.08.2014 se indică că: *„De către expert a fost scanat sistemul de fișiere de pe DSL, însă careva date solicitate, nu au fost depistate”* (f.d.128).

De asemenea, instanța atrage atenția, că dacă la judecarea cauzei apare o neclaritate asupra raportului expertului, iar concluziile sunt confuze, contradictorii, dacă există îndoieli în privința acestora pentru participanți, pentru înlăturarea lor poate apărea necesitatea audierii expertului, ceea ce instanța de apel a trecut cu vederea și de unde reiese că materialele cauzei au fost cercetate superficial.

Concomitent, Colegiul consemnează că, instanța de apel nu și-a expus opinia și nu a elucidat motivul descris de avocat în pct. **8)**, or, în urma ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a inculpatului, conform ordonanței din 26.05.2014 (f.d. 103, vol. I), cauza penală a fost restituită organului de urmărire penală care a continuat efectuarea urmăririi penale (f.d.107, vol. I) și prin urmare, instanța trebuia să soluționeze neclaritatea părților.

În aceeași ordine de idei se reține că, organul de urmărire penală a fost sesizat la cererea Zinaidei Echim (f.d. 13, vol. I), care a fost audiată în calitate de martor doar la urmărirea penală (f.d. 72, 132, vol. I), deoarece la judecarea cauzei în instanța de fond și apel nu s-a prezentat din motiv că este plecată peste hotare și cu toate acestea, conform procesului-verbal al ședinței de judecată, declarațiile dînsei au fost citite în instanța de apel (f.d. 92, vol. II) și într-un fel, au fost luate în considerație la condamnarea inculpatului, deoarece una dintre probe pe care se bazează instanța de apel este procesul-verbal de percheziție din 18.02.2014, unde se consemnează că acțiunea a fost efectuată în temeiul cererii depuse de Echim Zinaida.

Conform art. 94 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu pot fi prezentate ca probe în ședința instanței de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței probele obținute dintr-o sursă care este imposibil de a o verifica în ședința de judecată, normă ignorată în speță.

Totodată, instanța atrage atenția asupra faptului că, soluția de condamnare a inculpatului este bazată doar pe declarațiile reprezentanților părților vătămate, adică la baza soluției de menținere a sentinței sunt puse aceleași probe pe care instanța de fond s-a bazat la condamnarea inculpatului și prin urmare, reiese că singura contribuție a instanței la judecarea apelului constă în aceea că a repetat textual conținutul părții motivate a sentinței, lăsînd fără expunere concluzia privind admiterea sau respingerea probelor prezentate.

Motivarea soluției prin fraza că „*suportul probator dovedește dincolo de orice dubiu vinovăția inculpatului*” fără să fie evaluate și, respectiv, valorificate probele administrate în cauză, constituie o eroare judiciară, în sensul că a fost încălcat modul de apreciere a probelor prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

Indicarea în decizie, în mod generic, că sentința atacată este temeinică, fără referire la criticile apelantului privitoare la nevinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii imputate prin rechizitoriu, echivalează cu nepronunțarea asupra tuturor motivelor invocate în apel de procuror - temei de casare prevăzut în art.427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală.

De asemenea, Colegiul penal remarcă că, instanța de apel nu s-a expus asupra acțiunilor civile, care au fost admise parțial de către instanța de fond și a căror respingere a fost solicitată de către apelanți, ca fiind neîntemeiate, or, reieșind din neconcordanțele invocate de recurent din raportul de constatare și rapoartele de expertiză prejudiciul cauzat părților vătămate diferă, astfel că, la o nouă rejudecare, instanța de apel urmează a soluționa acțiunile civile conform art. 225 Cod de procedură penală, prin admiterea acestora, totală sau parțială, ori prin respingere.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal lărgit constată, că totalitatea circumstanțelor menționate în prezenta decizie confirmă necesitatea casării totale a deciziei instanței de apel cu remiterea la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată în cadrul căreia urmează a fi apreciate de instanța de apel în cumul cu

toate probele la justa lor valoare pentru adoptarea unei soluții corecte și amplu motivate, deoarece anume motivarea soluției pronunțate de instanța de judecată constituie o îndatorire care înlătură orice aspect discreționar în realizarea justiției, acordînd părților din proces posibilitatea să-și formeze convingerea cu privire la legalitatea și temeinicia soluției adoptate, iar instanțelor de recurs elementele necesare pentru exercitarea controlului judecătoresc. Motivarea hotărîrilor de către instanțele naționale constituie o obligație impusă acestora și prin prevederile art. 6 din CEDO.

La rejudicarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudicare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate cererile în apel și cele invocate în prezenta decizie, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, ținînd cont de motivele casării deciziei atacate, să înlătore omisiunile admise și să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Constantin Chira în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2016, în cauza penală în privința lui Miron Sergiu și dispune rejudicarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată integral la 14 februarie 2017.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun